آزمون حضوری
شماره پنج

رشته انسانی

خیلی سبز! آزمون
تجربی | ریاضی | انسانی

ویژه کنکور
۱۴۰۲

مرورنامه آزمون آزمایشی خیلی سبز

نام درس	مباحث	از صفحه	تا صفحه	مؤلف	ویراستار
جغرافیا	جغرافیا ۲ درس ۱ تا ۳ - صفحهٔ ۱ تا ۳۶ جغرافیا ۳ درس ۴ - صفحهٔ ۵۹ تا ۶۰	۲	۳	علیرضا کاهیدوند	وجیهه صادقی مالواجردی

مرورنامهٔ پنجم جغرافیا

وقتش رسیده کمی جدی‌تر به آزمون‌ها نگاه کنیم و مرورنامه‌ها را خوب خوب بخوانیم. رسیدیم به آزمون پنجم و مرورنامهٔ آن. از چه سخن می‌گوییم؟ از نواحی آب‌وهوایی، انواع و اقسام آن و نیز نواحی زیستی. گذشته از این نیم‌نگاهی هم به مدیریت حمل‌ونقل و دومین مبحث فنون و مهارت جغرافیایی خواهیم داشت.

نواحی آب‌وهوایی

هوا: وضعیت گذرا و موقتی هواکره (اتمسفر) در یک محل در مدت زمان کوتاه ← آفتابی‌بودن هوای تهران در یک روز مشخص

آب‌وهوا: شرایط و وضعیت هوای یک ناحیه در مدت زمان نسبتاً طولانی ← اندونزی کشوری گرم و مرطوب است.

دلایل پیدایش نواحی آب‌وهوایی مختلف

۱ـ تابش خورشید
۲ـ دما
۳ـ فشار
۴ـ تودهٔ هوا
۵ـ جبههٔ هوا

طبقه‌بندی نواحی آب‌وهوایی

معروف‌ترین طبقه‌بندی ← طبقه‌بندی کوپن ← معیارها: بارش، دما و پوشش گیاهی

علامت آب‌وهوا	نام آب‌وهوا	دما	بارش	پوشش گیاهی
A	استوایی (گرم و مرطوب)	هیچ ماهی سردتر از $+18^\circ C$ نیست.	بارش در تمام سال	مناسب برای جنگل‌های بارانی استوایی
B	خشک	اختلاف دما زیاد است.	کمبود بارش	نامناسب برای رویش
C	معتدل	میانگین سردترین ماه بین $+18^\circ C$ تا $-3^\circ C$ است.	بارش در دورهٔ سرد سال بیشتر از دورهٔ گرم است.	مناسب برای جنگل‌های خزان‌دار
D	سرد	میانگین سردترین ماه کم‌تر از $-3^\circ C$ است.	بارش تابستان بیشتر از زمستان است.	مناسب برای جنگل‌های مخروطی سردسیری
E	بسیار سرد (قطب)	هیچ ماهی بیشتر از $+10^\circ C$ نیست.	کمبود بارش	نامناسب برای رویش گیاه

علل ایجاد بیابان‌ها
- استقرار مراکز پرفشار
- دوری از منابع رطوبتی

ناهمواری‌ها و اشکال زمین

سنگ‌کره بخش خارجی زمین است و از سنگ و خاک تشکیل شده و حالت جامد دارد.

ناهمواری‌های اصلی سطح زمین عبارت‌اند از: فلات‌ها/ کوه‌ها/ تپه‌ها/ دشت‌ها.

یه چی بگم؟

ـ آقا کاااااااهی! می‌شه بگید عوامل پیدایش ناهمواری‌ها چیان؟

+ اول عوامل درونی که مربوط به حرکت ورقه‌هاست و دوم عوامل بیرونی که شامل هوازدگی (فرایندی که طی آن سنگ‌ها خرد، متلاشی و تجزیه می‌شوند.) و فرسایش (جداشدن ذرات سنگ و خاک از بستر خود و جابه‌جایی آن‌ها توسط عواملی مثل آب و باد) می‌شه!

ـ اینا هر کدوم نوع دارن؟

+ ببین هوازدگی یا فیزیکیه، یا شیمیایی و یا زیستی و فرسایش چند نوع هست، فرسایش تو کوهستان‌ها و بیابان‌ها و سواحل. حالا چه عواملی تو فرسایش نقش دارن؟ آب‌های جاری، یخچال‌ها، باد، امواج دریا و ما انسان‌ها!

نواحی زیستی

بوم‌سازگان چیست؟ مجموعه‌ای از موجودات زنده که با یکدیگر و محیطی که در آن زندگی می‌کنند، تعامل دارند.

بخش‌های بوم‌سازگان
- زنده: تولیدکنندگان (گیاهان)/ مصرف‌کنندگان ردهٔ اول (گیاه‌خواران)/ مصرف‌کنندگان ردهٔ دوم (گوشت‌خواران)/ تجزیه‌کنندگان (باکتری‌ها)
- غیرزنده: سنگ/ خاک/ آب‌وهوا.

نکته

از تعدادی بوم‌سازگان، زیست‌بوم تشکیل می‌شود.

دلایل تنوع زیست‌بوم‌ها: ۱ـ موقعیت جغرافیایی ۲ـ شرایط آب‌وهوایی ۳ـ شکل ناهمواری‌ها ۴ـ ارتفاع ۵ ـ جنس خاک

رابطهٔ پوشش گیاهی و ارتفاع: با افزایش ارتفاع، تعداد گونه‌ها، قد یا بلندی گیاهان، انبوهی و درجهٔ رشد گیاهان و فصل رویش آن‌ها کاهش می‌یابد.

سه ناحیهٔ اصلی زیستی
- بیابانی
- ساحلی
- کوهستانی

یه چی بگم؟

ـ آقا! بیا از زیست و میست دل بکنیم. بریم سراغ حمل و نقل. یه سؤال دارم ... حمل‌ونقل پایدار چیه؟

+ حمل و نقلی که تو اون اول نیازهای مربوط به حمل‌ونقل به خوبی رفع شه، دوم دسترسی عادلانهٔ همهٔ مردم رو مهیا کنه. به چی؟ به حمل‌ونقل

عوامل مورد توجه در مدیریت و برنامه‌ریزی حمل‌ونقل عبارت است از: ۱ـ دسترسی (مسیرها و شبکه‌ها) ۲ـ نوع و حجم محموله ۳ـ سرعت و زمان ۴ـ هزینه‌ها ۵ ـ تقاضا ۶ ـ ویژگی‌های طبیعی ۷ـ حفظ محیط زیست ۸ ـ ایمنی

نکته

حمل‌ونقل چند وجهی ترکیبی از دو یا چند شیوهٔ مختلف حمل‌ونقل است؛ به دلیل مدیریت زمان و هزینهٔ حمل‌ونقل.

موارد مورد توجه در مدیریت حمل‌ونقل شهری
↓
دسترسی عادلانهٔ همهٔ اقشار جامعه به وسایل حمل‌ونقل
↓
ایجاد تسهیلات برای افراد کم‌توان و دچار معلولیت

ساعت هماهنگ جهانی (UTC)

در قرن ۱۹ به دلیل توسعهٔ حمل‌ونقل ریلی و هم‌چنین کشتیرانی در مسافت‌های طولانی، اختلاف ساعت ورود و خروج کشتی‌ها و قطارها در مبدأ و مقصد آشفتگی زیادی پدید آورد. راهکار چی بود؟ نصف‌النهار گرینویچ که از رصدخانهٔ گرینویچ لندن عبور می‌کند، شد مبدأ اندازه‌گیری طول جغرافیایی و وسیله‌ای برای رفع اختلاف شبانه‌روز و ساعت‌ها!

خط روزگردان چیست؟ نصف‌النهار ۱۸۰ درجه‌ای است که در امتداد نصف‌النهار مبدأ در آن سوی کرهٔ زمین قرار گرفته است. از نصف‌النهار گرینویچ تا خط روزگردان در جهت شرق به ۱۸۰ درجهٔ شرقی و در جهت غرب به ۱۸۰ درجهٔ غربی تقسیم شده است.